

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1858 de Mitropolitul Andrei Șaguna

APARE SAPTAMANAL

Abonamentul:
Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe
se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază,

Prețul inserțiunilor
un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile
se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

P. S. Sa Episcopul Nicolae al Clujului

(1855—1936)

(=) Stăm încă sub înrăurirea covârșitoare a clipelor dureroasei despărțiri, când întâiul vlădică, Roman, al reînființatei episcopii a Orăzii a trecut la cele veșnice, — și eată astăzi trebuie să vestim o nouă și dureroasă pierdere îndurată de sfânta noastră Biserică ortodoxă: P. S. Sa Episcopul Nicolae al Clujului, Vadului și Felea-cului a încetat din viață în ziua de 3 Februar 1936, în al 15-lea an al păstoririi, și al 81-lea al vieții.

Oradea și Clujul! Două cetăți bogate în evenimente prevestitoare de înoini în viața sbuciumată a poporului nostru dreptmăritor. Clujul și Oradea erau centrele, în care Marele Mitropolit Andrei și toate congresele naționale bisericesti de pe vremuri au dorit să înfăptuească fortărețe de cultură ortodoxă și românească, prin reînființarea vechilor noastre ctitorii.

La cârma uneia fu ales și înscăunat arhimandritul Roman «din regiunea triunghiului Tisa-Murăș», la cârma celeilalte fu chemat arhimandritul Nicolae «din regiunea Carpaților», și astfel fără a fi fost înrudiți sau vecini, ei se întâlnesc cu aproape jumătate de veac în urmă în tabera oștii creștine și rămân nedespărțiți frați de cruce până în sfârșit...

Și, spune mai departe unul dintr'inșii:

«Ajunși în pământul făgăduinței ni-am făcut pe vatra goală două colibi, a mea în Oradea, a lui în Cluj; colibele acestea au crescut în palate episcopale pentru Biserică, ear pentru noi vaste case de lucru. Ani cincisprezece de-a rândul n'a fost repaos în aceste case. Dumnezeu a binecuvântat această muncă și ni-a lungit firul vieții la limita de vârstă a supremelor bătrânețe... Când ne va veni ceasul deslegării de ferecările cele pământești, nădăduesc să ajungem tot la un loc și în patria nouă, unde vom afla și noi odihna de care n'am avut parte pe acest pământ»...

Acestea sânt cuvintele frățești cu care Prea Sfințitul episcop Roman întâmpinase, anul trecut, pe Prea Sf. episcop Nicolae la aniversarea vârstei sale de 80 de ani și la a 15-a a păstoririi în eparhie.

Reprezentant credincios al tradiției șaguniane, având în toate împrejurările simțul realității, în lunga sa activitate pentru interesele bisericii și ale neamului, P. Sf. episcop Nicolae

a stat totdeauna la postul de datorie și de jertfă, — dovadă sânt nenumăratele înfăptuiri atât în Arhiepiscopia Sibiului, cât și în Eparhia sa.

Cuvântul urmat de faptă se desprinde ca însușire principală a firei sale răsărite din vânoasa pătură țărănească a țării Ardealului oțelit în luptă cu sugrumătorii acestui pământ românesc. Stăruința de fier a adevăratului păstor l-a însoțit în toate acatele și planurile sale publice.

Legea ortodoxă, legea românească, a găsit în P. Sfințitul episcop al Clujului pe osârdiosul Ierarh înălțător de altare în regiuni, unde biserica noastră era redusă la situații dintre cele mai umilite. Lăcașurile de rugă și închinare, ridicate în satele și orașele eparhiei Clujului, grăesc acum și totdeauna despre bună-tatea și vrednicia primului episcop al fostei ctitorii a Marelui Ștefan Vodă, a dătătorului de legi și datini, — ctitorie reînviată sub domnia glorioasă a Regelui Ferdinand I, întregitorul de țară și neam.

Așa a ținut să-și împlinească legământul P. Sf. episcop Nicolae, care la hirotonirea sa, în catedrala mitropolitană, în Noemvrie 1921, a zis:

«Din parte-mi făgăduesc solemn, că voi căuta să păzesc legea, să propoveduesc respectul pentru adevăr; voi alerga și mă voi strădui necontenit să fac tot ce-mi stă în putință pentru înălțarea sfintei biserici ortodoxe și pentru progresul patriei noastre iubite și întregite. Nu îmi va fi preget a sfătui și îndruma pe iubiiții mei fii sufletești, a mă coborâ cât mai des în mijlocul lor, dând ajutor proștilor și protopopilor pe cari îi socotesc ca pe adevărații mei tovarăși de muncă și împreună slujitori la altarul Domnului».

P. S. Sa episcopul Nicolae a contribuit în măsură mare la inițierea mișcării intelectualilor noștri mireni, cari în anii din urmă s'au organizat în societatea mult făgăduitoare a Frăției Ortodoxe Române.

Drept mulțămire și recunoștință pentru rezultatele dobândite de neobositul apostol al adevărului și al binelui, personalitățile marcante ale vieții publice din țara noastră, și alți numeroși reprezentanți ai diferitelor asociații, confesiuni și bresle, au folosit fericitul prilej, când în anul trecut P. Sf. episcop Nicolae își serba aniversarea a 80-a a nașterii, și într'un glas și o simțire au adus calde omagii Arhipăstorului cu o viață atât

de rodnică pusă în serviciul bisericii și al neamului.

Cu un an mai înainte, în 28 Mai 1934, *Academia Română* îl proclamă membru de onoare al ei, în urma propunerii cetive de di *Sibiui Dragomir*, care a zis, în ședința de atunci a membrilor Academiei următoarele:

«Prea Sfințitul Episcop Nicolae Ivan a reînviat vechea ctitorie a lui Ștefan

cel Mare din nordul Ardealului, așezând noua episcopie ortodoxă a Clujului pe temelile unei tradiții atât de sfinte. Printr'o muncă prodigioasă de o lungă viață de om, pusă în serviciul bisericii și a culturii românești, dascălul, preotul, publicistul, protopopul și asesorul consistorial dinainte de război a fost o figură proeminentă a vieții publice din Ardeal, ear prin ctitoria sa nouă, monumentală catedrală dela Cluj, care încoronează o bătrânețe atât de plină de roade, P. S. Nicolae Ivan al Clujului a bine-meritat pentru neamul său».

Biserica ortodoxă, căreia defunctul și-a jertfit munca și întreaga viață, își depune, în fața sicriului vrednicului Ierarh, prinosul de profundă recunoștință și mulțămire.

Dumnezeu să-i așeze sufletul în cortul Dreptilor, ear păstoriiilor din eparhie să le trimită duhul mângâerii și un nou Păstor de aceeaș vrednicie!

Note biografice. — P. S. episcop Nicolae Ivan e născut, în satul Aciliu, județul Sibiu, în ziua de 17 Mai 1855. Părinții săi, țărani fruntași, îl dau la școală în Aciliu, Săliște, apoi la gimnaziul de stat în Sibiu, unde ia bacalaureatul în 28 Iunie 1874. Urmează, în 1874—1877, cursurile teologice ale seminarului Andreian, trecând examenul de calificare preotească. Ales învățător în Săliște, 1877, funcționează în această calitate până la 1884.

Căsătorit în 1880 și, după un an, rămas văduv, este hirotonit de mitropolitul Miron în 26 Octomvrie 1881 de diacon, apoi preot și duhovnic. În anul 1884 e trimis ca spiritual la penitenciarul de stat din Aiud, fiind și catihet la gimnaziul din acel oraș. În 1 Octomvrie 1890 e numit redactor responsabil la Telegraful Român, al cărui colaborator fusese și mai înainte.

O îndrumare sănătoasă, pentru viața națională, bisericască și culturală a dat în ținutul dela Alba-Iulia, ca protopop în acel centru. Ear ca asesor consistorial în Sibiu și referent al secției economice a lucrat neîntrerupt dela anul 1897 până la 1919. În acest restimp s'au înfăptuit însemnate opere în centrul arhiepiscopiei, sub păstoriarea fericitului în Domnul Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Mețianu, — opera la a căror realizare asesorul Nicolae Ivan a contribuit în mare măsură: e de ajuns să amintim zidirea catedralei, a seminarului nou, a școlii centrale etc.

Plecând din Sibiu la Cluj, inițiază, în 1919, reînființarea episcopiei ortodoxe de odinioară, ridicarea măreței catedrale, a reședinței vlădicești și a celorlalte așezăminte eparhiale, — după ce sinodul din Iulie 1919 l-a ales președinte al noului consistor din Cluj, încredințându-l cu organizarea eparhiei. În Septemvrie 1919 intră în tagma monahală, hirotonit protosincol, ear în 20 Ianuar 1920 e înălțat la rangul de arhimandrit. Primul sinod eparhial dela Cluj îl alege, în Septemvrie 1921, de episcop. Alegerea este aprobată de Sinodul episcopesc în 29 Septemvrie, și de M. Sa Regele Ferdinand I în 22 Octomvrie 1921.

În 21 Noemvrie 1921 a fost sfințit întru Episcop de către I. P. S. Mitropolit Nicolae, în catedrala din Sibiu.

În ziua de sfântul Nicolae, din acelaș an, este instalat în scaunul episcopal al eparhiei Clujului, Vadului și Felea-cului.

Ultimele clipe

Prea Sfințitul episcop Nicolae după lungi și grele suferințe, a adormit în Domnul, împărțit fiind cu Sfintele Taine, în ziua de Luni, 3 Februarie 1936, ora 15'30.

† P. S. Sa Episcopul Nicolae Ivan

I. P. Sf. Mitropolit Nicolae, comunicându-i-se trista știre despre încetarea din viață a Prea Sfințitului Nicolae, a adresat Consiliului eparhial al văduvitei episcopii, precum și clerului și poporului ei, profundele și sincerele regrete ale I. Prea Sfinției Sale și ale arhiepiscopiei noastre. În același timp a luat măsuri să se tragă clopotele sfintei noastre biserici catedrale și să se arboreze flamura îndoliată pe clădirile bisericii din strada Mitropoliei. O circulară specială a I. P. Sfințitului a adus la cunoștință clerului și poporului din Arhiepiscopie cazul trecerii la cele veșnice a P. Sf. episcop Nicolae, luând dispozițiile necesare spre a se face parastas pentru fericitul întru Domnul, Episcopul Nicolae, în toate bisericile.

Orașul Sibiu, unde decedatul desfășurase, timp de peste două decenii, o constructivă și binecuvântată muncă în toată domeniile vieții noastre publice, a rămas adânc impresionat la vestea morții octogenarului arhieru. În catedrala mitropolitană s'au făcut rugăciuni pentru sufletul regretatului ierarh, Marți la ora 12 în prezența școalelor confesionale.

Inmormântarea

Joi, în 6 Februar, s'a săvârșit înmormântarea regretatului ierarh, căruia pentru deosebitele sale merite i s'au făcut funeralii naționale.

Sfânta Liturghie s'a îndeplinit în biserica Sfântul Nicolae de către PP. SS. LL. Vasile al Caransebeșului și Andrei al Aradului, înconjurați de un sobor de preoți. După serviciul religios a urmat un moment emoționant: starețul Atanase Prelipceanu dela mănăstirea Putna, aduce în numele mitropoliei bucovinene, o urnă de pământ de pe mormântul lui Ștefan cel Mare, ear fărăna acesta scumpă este așezată alături de corpul neînsuflit al aceluia, care a reinființat eparhia Clujului.

Terminându-se sfânta liturghie, s'a format un lung convoi, care s'a pus în mișcare spre catedrală, unde sicriul a fost așezat pe catafalc în fața sfântului altar.

Prohodul este săvârșit de I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului și de Prea Sfinției arhieriei amintiți, în fruntea unui numeros sobor de preoți.

Au asistat la ceremoniile înmormântării: Reprezentantul Suveranului nostru, dl maior Sidorovici, dl prof. Dr. C. Angelescu ministrul școalelor și ad-interim la culte, reprezentanții armatei, ai autorităților și instituțiilor judecătorești și culturale, armata și publicul imens.

Au rostit cuvântări, elogiind viața și activitatea decedatului ierarh, următorii:

I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae;

Dl ministru Dr. C. Angelescu, în numele guvernului;

Păr. prof. I. Lupas, reprezentând Academia Română;

în numele senatului a vorbit dl prof. N. Bănescu,

ear în al armatei dnul general Marosin;

Păr. consilier eparhial Dr. Seb. Stanca, în numele eparhiei văduvite;

dl rector al universității din Cluj, Fl. Ștefănescu, aduce cuvântul de închinare al acestei înalte școale;

dl primar al municipiului Cluj, prof. N. Drăgan, exprimă regretele adânci ale cetățenilor clujeni;

dl profesor universitar Sextil Pușcariu aduce prinos de recunoștință întemeietorului Frăției Ortodoxe Române;

dl profesor univ. Onisifor Ghibu vorbește în numele Ligii Antirevizioniste Române, al cărei ctitor în Ardeal fusese decedatul episcop;

cuvintele P. C. protopopi din Alba-Iulia și din Cluj au încheiat slujba înmormântării.

Rămășițele pământesti ale bunului ierarh au fost apoi coborâte și așezate spre veșnica odihnă în cripta catedralei. În veci pomenirea lui!

Trecutul nostru

Indivizii ca și popoarele pe măsură ce sporesc în conștiința de sine, își cercetează tot mai mult trecutul și-i desvăluie tot mai bine semnificația. E falsă opinia că indeletnicirea cu istoria e un apanagiu al epocii în care începe cultura unui popor. Din moment ce s'a trezit la conștiința de sine un individ sau un popor, trecutul îl interesează neîntrerupt. Dar înțelegerea trecutului se adâncește după cum se adâncește gradul de înțelegere generală a vieții și a individualității proprii.

Dacă la început cercetarea istorică se mulțumește pur și simplu cu aflarea faptelor trecute, cu date, cu întâmplări, văzute pentru ele, sau cel mult — cu dovedirea vechimii sau vredniciei propriului popor, mai târziu istoricul caută sub faptele trecute sursa națională, precizarea prin trecut a cunoștinții ce-o are din prezent despre caracterul spiritual al neamului său.

Cunoașterea intuitivă a substanței naționale din contemplarea manifestărilor prezente are lipsă de o examinare și precizare prin trecut. În actualitate se amestecă prea multe voci, vueste de prea mult zgomot, încât cu greu poți distinge ceace-i veritabil și durabil românesc de ceace-i sforțare și artificiu. Trecutul însă e liniștit; în el n'a supravețuit decât vocea veritabil românească. Tot restul s'a stins neavând urmare. Trecutul e un cristal care s'a format după legile ființei românești. Cu el înainte putem controla ce e veritabil românesc în tumulul de azi și încotro trebuie să

ajutăm a se îndruma viața românească.

Trecutul e deget întins spre viitorul normal.

Dar trebuie desvăluit ca atare. Și aceasta a realizat-o în mare măsură părintele Ștefan Meșeu în monumentală sinteză a trecutului nostru bisericesc: **Istoria Bisericii și a vieții religioase a Românilor din Transilvania și Ungaria**, ed. II.

Utilizând toată literatura istorică de până azi asupra subiectului, opera aceasta cuprinde toate informațiile —, câte s'au putut aduna până azi —, despre trecutul nostru bisericesc, dar astfel grupate, orânduite și valorificate încât la fiecare aliniat ni se deschide un peisaj larg de ansamblu și ni se oferă o judecată generală.

Noi am avut un trecut unic. Popor născut și crescut în lacrimi și năcuzuri, trecutul nostru bisericesc nu vueste de certurile dogmatice ale teologilor, nici de luptele ambițioase pentru întâietate între ierarhi și principii, nici de desbinările fanatice sectare. Dar tocmai de aceea trecutul nostru bisericesc e mai veritabil religios: e viață de închinăciune a poporului, e jertfă umilă a celor mulți și săraci pentru a-și zidi și împodobi locașuri de rugăciune potrivit concepției lor, e luptă simplă fără armele violenței, ale teologiei, și ale puterii lumești, pentru apărarea credinței. Luptă în care din primul moment trebuia sacrificată viața, ca în timpul primilor martiri ai creștinătății.

Trecutul nostru bisericesc e trecut religios popular. Din istoria bisericească a altor popoare se poate afla orice numai viața religioasă a poporului nu; numai ceace-i mai curat nu.

Deaceea istoria noastră bisericească trebuie să se închege — așa cum e încheagată a Păr. Ștefan Meșeu din amănuntele modeste, dar atât de prețioase pentru cunoașterea neamului nostru sub unghiul spiritual, ale vieții religioase țărănești.

N'avem un trecut «măreț» prin fastul și veșnica ciocnire între ambițiile unei pături sociale care umblă totdeauna după mărimi deșarte. «Măreția» aceasta a aparținut pe aici altor neamuri. Dar trecutul nostru pe meleagurile transilvane are o altă măreție, de-o esență mult mai nobilă: măreția bunătații, a frumuseții morale. Noi n'am împilat pe nimeni, trecutul nostru nu cunoaște cruzimi și desfrăuri, crime sociale și aberații morale. Dumnezeu a ținut să ne crească sub regimul sobru al lipsurilor și să ne călească virtuțile sub vântul aspru al suferințelor. Am fost un popor bun; bun nu numni în senznul negativ, ci în cel pozitiv: un popor tenace în virtuțile creștinești. Numai așa se explică faptul unic în istorie că un popor fără conducător n'a putut fi slăbit sub ordinea morală.

El și-a chivernisit singur viața religioasă obștească, fiindu-și singur consistor, vlădică, minister etc. El și-a ridicat prin meșteri din sânul lui biserici din materialul lui autohton și într'un stil în care se remarcă toată originala armonie a spiritului românesc. Arhitectul neamț Fr. Schulcz a putut scrie — aprobat și de alți mulți savanți străini: «Bisericile norvegiene nu oferă nici pe departe în formele esențiale claritatea și conștiința de sine arhitecturală de a face efect prin masele principale... Impresia acestor biserici de lemn este covârșitoare, neobișnuită. Ele au ceva misterios, un aspect foarte serios, dar și grațios, așa că impresia ce o fac asupra privitorului niciodată nu poate fi ștearsă... aceste clădiri de lemn sunt opere de artă arhitecturală perfecte în felul lor» (Meșeu, pg. 149).

Poporul le-a împodobit cu lemnăria atât de minunat înflorită. El le-a dat o pictură în care canonul erminiei și influințele occidentale nu pot înlătura un anumit timbru autohton.

Marele merit al Păr. Meșeu e că a dat glas în opera P. C. Sale acestui graiu religios al poporului, pu-

Doamne, ziua s'a sfârșit,
Seara 'n pace ni-a venit;
Peste zi ne-ai ajutat
De-am lucrat ce ni s'a dat.
Ni-ai dat minte și putere
Și-am învățat cu plăcere.
Dă să fie tot spre bine,
Să te preamărim pe Tine.
Zi de zi să tot sporim,
Tuturor să folosim
Ție fii iubii să fim. Amin!

Sau rugăciunea tot înainte de culcare: „Doamne, Doamne. Eu închid ochii și dorm, dar tu Părinte, ești cu ochii deschii; până dorm eu, păzește-mă, Părinte!”

La acestea se poate adăuga următoarea rugăciune a copilăriei noastre, făcută pentru părinți, frați și surori... „Doamne, Doamne, Dă sănătate și iartă păcatele la tata și la mama, la frați și la surori, la unchi și la mătușe și la toți oamenii. Dă-mi și mie sănătate ca să cresc mare, și minte ca să învăț și să fac voia Ta, Doamne. Amin.”

Sau aceasta, tot dela bătrâni moștenită, foarte iubită și ușor învățată de copii:

Doamne, fine fericiti
Pe părinții mei iubiti,
Să mă poată crește bine,
Să se bucure de mine.

Dacă la rugăciunile acestea adăogăm Tatăl Nostru și rugăciunea scurtă: *Doamne iartă-mă, sau Doamne miluește-mă*, apoi programa rugăciunilor de seara a unui copil este destul de bogată.

FOIȘOARA

Copiii și rugăciunea

Copilul este o ființă metafizică, a spus, cu toată dreptatea, într'o conferință, dl Nichifor Crainic.

De cum începe a vorbi și a cugeta, copilul întreabă: Ce-i cutare lucru și de ce-i așa? Cum a venit el (copilul) pe lume? Cine a făcut lumea și oamenii? Cine-i Dumnezeu și de ce ne rugăm? Sânt întrebări al căror răspuns se proiectează în lumea metafizică și transcendentă.

Când copiii încep să-și tâlmăcească prin grai cele dintâi senzații, ne frământă cu o serie de întrebări, prin care cer să le clarificăm cele mai nepătrunse mistere ale vieții.

Cum se explică acest primat al spiritualului în viața copilului, — este o taină. Fapt e că, în crâmpeliul de viață preșcolară al copilului aflăm cel mai potrivit ogor de sămănat în el idei religioase și morale de ordin metafizic, între care rugăciunea este sămănta cea mai iubită și cea mai fecundă.

Ce se seamănă acum, valorează mai mult decât cursuri de teorii, din vremea maturității.

Cei mai mulți credincioși adoră pe

Dumnezeul copilăriei, nu pe cel cunoscut din tratate voluminoase.

Dumnezeul copilăriei este Dumnezeu rugăciunii. Copilul cunoaște și iubește pe Dumnezeu prin rugăciune. Ea îi revelează pe Părintele lumii și al oamenilor, rugăciunea îl face să-L cunoască, să-L îndrăgească și să-și imprime în suflet icoana Lui sfântă, ocrotitoare și mântuitoare.

Nimic mai ușor ca a deprinde copiii să se roage, când sufletul candid este terenul atât de însetat de spiritualitate. Copiii învață ușor rugăciunile și ceea ce-i și mai emoționant, ei ne aduc bucurios seara aminte, că trebuie să se roage înainte de culcare.

Predispoziția sufletească a copiilor colaborează foarte de aproape cu intențiile și cu osteneala noastră.

Dificultățile se ivesc atunci, când încep să reflecteze și să facă comparație între atmosfera morală pe care o respiră în jurul lor și între atmosfera curată pe care rugăciunea o creiază în inima și în mintea lor. Dacă una contrastează cu cealaltă, deprinderea cu rugăciunea e amenințată de viermele îndoelii sau al indiferentismului.

Rugăciunea, ca și moralitatea, ar fi să fie mai mult o problemă familiară, decât școlară. Inchinători credincioși răsar din familie și biserică. Școala poate ajuta, — dar căldura evlaviei o dă vatra familiei, pe care o întregeste biserica. Ce folos au

copiii de o rugăciune pe care o învață în școală, dacă acasă nu i se dă nici o însemnătate... Vorbesc din experiență. Am avut, și am, copii la școală cari vin de acasă cu nici o rugăciune. În zadar le-au învățat la școală, căci acasă nu le-au repetat și peste puțină vreme le-au și uitat. Experiența aceasta o fac mai în fiecare an de când catehizez.

Intr'o familie în care nu se practică rugăciunea, sufletul, prin excelență metafizic al copiilor, lăncezește. În schimb într'o familie cu practici religioase, sufletul copilului se deschide spre binecuvântările harului, cum florile se deschid la lumina dătătoare de viață a soarelui.

Se pune întrebarea: *Ce rugăciuni să învățăm pe copii?* (Vorbim de copii cari încă n'au ajuns la școală primară, căci aici rugăciunile sânt indicate în programa analitică a învățământului religios. Totuși, cele ce le spunem aici, nu exclud nici pe școlari).

Constatăm că între rugăciunile canonice ale bisericii nu avem rugăciuni speciale pentru copii mici — afară de *Tatăl Nostru*, — și care le avem, sânt nepotrivite pentru ei. Avem însă rugăciuni moștenite de bătrâni și învățate dela părinți, rugăciuni ce pot intra fără greșală în rândul rugăciunilor canonice ale bisericii. Cum este *Ingerelul*, pe care îl cunoaștem cu toții, — sau rugăciunea de seara, pe care am învățat-o dela părinți:

Instalarea Prea Sfințitului Episcop Andrei al Aradului

La praznicul Intâmpinării Domnului, în ziua de Duminecă 2 I. c., s'a făcut, în cadre înălțătoare de suflet, înscăunarea noului păstor spiritual al eparhiei aradane, a P. Sfințitului Episcop Dr. Andrei Magier Crișanul, întâmpinat și salutat cu cea mai mare însuflețire de miile de credincioși ai eparhiei sale.

Solemnitatea instalării s'a început cu sf. liturghie săvârșită în catedrala episcopală în mijlocul unei mari și distinse asistențe.

După terminarea serviciului religios, a urmat înscăunarea noului episcop. Mandatarul, încredințat din partea I. P. Sfințitului Mitropolit Nicolae cu îndeplinirea acestui act, a fost P. S. Sa episcopul Vasile Lăzărescu al Caransebeșului.

Reprezentantul ministerului de culte, dl director general în acest minister, Stancu Brădișteanu a dat citire decretului regal prin care se aprobă alegerea noului vlădică; ear păr. prot. Nicolae Colan, rectorul Academiei teologice Andreiane, a citit gramata I. P. Sfinției Sale Mitropolitului nostru Nicolae.

P. Sfințitul episcop Vasile al Caransebeșului, în cuvântarea rostită la acest prilej, făcând apel la preoșimea eparhiei să dea tot sprijinul și toată ascultarea noului arhipăstor, vorbește în accente grăitoare despre rolul bisericii noastre în păstrarea și întărirea credinței străbune în Ardealul înainte de marele război.

În numele guvernului și al ministerului cultelor a adresat frumoase cuvinte noului episcop, dl Avram Imbroane, spunând:

nând la contribuție tot ce-l putea face auzit într-o formă cât mai plenară: artă bisericească, literatură populară-religioasă, obiceiuri testate pentru cutare răstimp din trecut.

Alvia de lumină trasă de P. C. Sa peste trecutul nostru va mai putea fi, să sperăm, în viitor lărgită, dar ea e cu siguranță și-acum îndestulătoare pentru o privire de ansamblu asupra lui, pentru a-l înțelege în esența lui.

Tot ce rugăm pe părintele Metes este să ne dea mai repede pe celelalte două volume ca să avem în sfârșit prima operă de sinteză a întregului nostru trecut bisericesc.

Dr. D. Stăniloae

Suntem siguri că râvna sfântă pentru biserica ta, pe care o ai sădită în suflet de moș-strămoși tăi preoși, râvna sporită și întărită prin frumoasele studii ce le-ai făcut, cât și prin iscusința și înțelepciunea de care ai dat dovadă prin activitatea ce ai desfășurat în cuprinsul eparhiei Oradiei, vor stăvili curentele dușmănoase care sânt impuse de dincolo de hotare înspre noi spre a surpa temelia bisericii noastre strămoșești.

În răspunsul P. Sfințitului episcop Andrei se stăruiește în deosebi asupra cunoașterii adevărului ceresc adus în lume de Fiul lui Dumnezeu. Credința religioasă dă tărie însușirilor bune ale omului. E o sporire a vieții, care nu lasă să se stingă focul ei sacru. În continuare P. S. Sa spune:

„Nu m'aș putea mângăia cu nimic, dacă intelectualii, crema gândirii și floarea aleasă din grădina neamului, ar lipsi din rândul enoriașilor noștri. Poate tocmai sbuciumul lor sufletesc are cea mai mare nevoie de alinare.

Fac apel intelectualilor: reaprindeți lumina credinței moștenită din casa părintească, unde o pioasă mamă țărăncă, un smerit dascăl sau figura venerabilă a unui preot părinte, v'au aprins-o oarecând în suflet, dar pe care vitregia vremurilor noastre a stins-o. V'ați lipsit de atunci de mângăierile ce i le dă credința religioasă. Inchizând cerul ați rămas cu deșteptăciunea pământească. Un glas lăuntric vă cheamă pe mulți: vino acasă, copil rătăcitor, la casa părintească a amintirilor unde îți vei regăsi liniștea sufletească.

Voi lucra pentru adâncirea vieții religioase, care ca orce pom trebuie să aducă roade la timp.

Biserica noastră va trebui să fie dominantă nu numai după numire, ci mai ales după instituțiile ei de binefacere din care să transpire cel mai curat spirit creștinesc vrednic de trecutul nostru de mucenicie. Iată programul viitoare mele activități, ideal după care voi căuta să modelez realitatea.

Gândul meu se îndreaptă în această clipă către vrednicii mei înaintași în acest scaun, episcopii Ioan și Grigorie, pe cari am avut fericirea să-i cunosc și a căror amintire o fericesc, iar numele lor îl voi cuprinde în rugăciunile mele. Vreau să fiu

nuite și contribue mult la sporierea sentimentului religios în sufletul lui. În privința aceasta cele dintâi deprinderi le vor face copiii învățându-se să ridice cu respect pălăria când trec pe lângă biserică sau pe lângă cruce, să-și descopere capul și să facă cruce, rostind: În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh...

În special, când trec pe lângă biserică, copiii trebuie deprinși, ca pe lângă cruce și descoperire, să zică: Doamne ajută-mi, sau Doamne ajută-ne. Ori: Doamne miluește, Doamne miluește-mă, sau Doamne miluește-ne. Ori: Doamne iartă-mă, sau Doamne iartă-ne. Ori: Isuse, miluește-mă, sau Isuse miluește-ne.

Mai târziu vor învăța copiii pe lângă aceste deprinderi și rugăciunea de intrare în biserică: Intra-voi în casa Ta și mă voi închina în biserica Ta...

Când trec pe lângă cruce sau troițe, se vor descoperi, vor face semnul crucii, se vor închina și vor zice aceleași rugăciuni.

La trecerea prin sau pe lângă cimitir se va zice: Doamne iartă, pe cei vii și pe cei morți; sau Cu sfinții.

La închinarea pe lângă icoane e bine să fie copiii dedați, pe lângă cruce, cu rugăciunea: Dumnezeu, curățește-ne pe noi păcătoși și ne miluește, — când sărutăm icoanele împărătești. Iar când ne aflăm în fața icoanei Născătoarei zicem: Bucură-te,

vrednic urmaș al lor, călăuzit numai de preamărirea lui Dumnezeu pe pământ și de fericirea țării prin instituția veșniciei care este Biserica.

Cu profundă durere mă gândesc la adormitul în Domnul episcop Roman al Orăzii, părintele meu sufletesc, care, pe patul de moarte, mi-a legat de suflet grija acestei eparhii”.

P. S. episcop Andrei a binecuvântat apoi poporul credincios aflător în piața catedralei Aradului investimantat în haină de sărbătoare.

La recepția dela reședința vlădicăscă s'au prezentat felicitări noului episcop din partea reprezentanților autorităților civile și militare din localitate și ale diferitelor corporații și societăți.

Probleme-Recensii-Comentarii

DI Octavian Goga despre rolul preoților în viața națională. — Într-o cuvântare recentă dl Octavian Goga a spus despre preoșia noastră următoarele:

Mă adresez în special preoșimii noastre, care în ochii mei are misiunea, pe care am învățat să o știu din părinți. Ea a slujit totdeauna la altarul națiunii. Biserica noastră s'a păstrat ca instituție de conservare națională. O știu aceasta, căci îmi dau seama că am putut fi totdeauna un bun român, fiindcă din leagăn am fost un bun creștin. Ca ministru al cultelor am luptat pentru preoșime și drepturile ei. Totdeauna am susținut, că preotul trebuie să aibă rol activ în viața politică, fiindcă preoșii sunt conducătorii satelor împreună cu învățătorii. Eu vreau să fac politică cu preoșii, cari fac politica sufletului, nu cu cârciumarii. Cuvintele poetului: «Preoși cu crucea n frunte» au fost rostite la zile de primejdie. Toți așa preoșii sunt chemați azi, cu sfânta cruce în mână, să ducă românismul la biruință.

Pe drumul cel bun — la lucru! — Se găsec încă mulți români de origine, în așa zisa Secuime, a căror conștiință continuă să rămâie în amorțeală, cu toate că visul de veacuri al poporului român s'a împlinit.

Conștiința lor de fii ai neamului nostru trebuie trezită, ear frații rătăciți readuși la matcă. Iată deviza care trebuie să și-o impună intelectualitatea română, mobilizând toate forțele morale spre a-și putea atinge ținta dorită.

Cărturarii din aceste părți, în frunte cu preoșii lor și cu toți aceia în ale căror piepturi bate o inimă românească, și-au dat mâna frățește pornind la munca de trezire.

Încă din anii trecuți, au luat ființă în diferitele părți maghiarizate, mai multe centre și subcentre culturale, ale vechei noastre „Asociațiunii” (Astra) înființată în 1861 prin sprijinul hotărâtor al marelui Șaguna.

mireasă pururea Fecioară; sau: Roagă-te pentru noi Maică Precurată.

În fața icoanelor sfinților zicem: Roagă-te pentru noi sfinte Ioane,... sfinte Nicolae,... sf. mucenice,... sau: Rugați-vă pentru noi, sfinților apostoli,... ingeri,... mucenicilor, ș. a. m. d. după cum indică icoana, sărbătoarea sau sfântul pe care-l prăznuim.

Cam acestea ar fi rugăciunile cu care trebuie să deprindem copiii din primii ani ai școlii primare. Copilăria este câmpul cel mai accesibil rugăciunii și practicilor ei.

Pe deprinderile acestea mici se clădește edificiul credinței și al convingerilor religioase de mai târziu.

Am spus, la început, că cei mai mulți credincioși adoră pe Dumnezeuul copilăriei lor. Vom da în privința aceasta un exemplu elocvent, în persoana poetului V. Voiculescu, autor al atâtor poezii religioase cu ingeri și cu copii. Într'un număr al revistei *Gândirea* ne face o foarte prețioasă mărturisire de credință sub titlul: *Confesiunea unui scriitor și medic*. Aici vorbește mai întâi frumos despre credință în general, apoi despre credința copilăriei sale și despre influența cărților sfinte, în deosebi a Bibliei, și a datinelor religioase asupra sufletului său de copil... „Din toate lecturile, cea care m'a impresionat mai mult, a fost Biblia cu aspra ei grandoare de dramă jumătate pământească, jumătate divină”... Apoi continuă să arate că cele ce au ajutat mai mult la întărirea tempe-

S'au organizat școale țărănești, infiltrând, în sufletul elevilor lor, sentimente naționale. Astăzi aproape în toate satele, cu semne de viață românească, s'au organizat cercuri culturale, care aduc mereu contribuția lor la frumoasa operă ce ne stă înainte.

Astfel, în comuna *Vârghiș*, din jud. Odorhei, cercul cultural al „Astrei”, sub conducerea preotului ortodox, în comun acord cu ceilalți conducători, a organizat în seara zilei de 26 Ianuar c. o prea frumoasă manifestare culturală, cu program bine executat. Au luat parte toți intelectualii din jur, în frunte cu neobositul luptător dl Dr. M. Cionca, primpretorul dela Ocland.

În cuvântul său de deschidere, preotul local a scos în relief activitatea din trecut a Asociației și în deosebi rolul ei înfăptuit astăzi în această regiune, unde românii, sub dominația de tristă amintire, și-au pierdut graiul și portul străbun.

Au urmat apoi coruri, executate de elevii școlii primare și o piesă teatrală.

Scopul seratei a fost și de-a pune bază unei biblioteci, din care să se alimenteze sufletele însetate de cultură religioasă românească.

Drumul spre atingerea țintei, ori cât de greu de străbătut, sântem decizi să-l urmăm. Răbdarea, stăruința și bună înțelegerea toate le va birui.

Sântem, adevărat, în fața unor smerite începuturi, — care însă ne dau nădejdea și încrederea în sosirea unor zile, când și cel din urmă român din acest ținut să-și aibă bucuria de a se simți «la el acasă».

Pr. Ioan Popa

Laudă și nu prea. — Părintele Gala Galaction scrie duminical la ziarul „Curentul” o rubrică dedicată, prezumtiv, celui mai important moment din viața religioasă de peste săptămână. Dar o rubrică așa de misterioasă, de indecisă, de șovăelnică în haina-i prea largă de fraze, încât nu prea poți ști ce vrea în definitiv părintele Gala

Dimineața se rostește Tatăl Nostru și rugăciunea: „Din pat și din somn...”, după ce întâi copilul se învață ca atunci când se coboară din pat să-și facă semnul crucii și să zică: *Doamne ajută-mi!*

Înainte de mâncare copiii sânt bucu-roși să spună Tatăl Nostru și să se închine, iar după mâncare să-și facă cruce și să zică: *Doamne, mulțumescu-ți că m'ai săturat de bunătățile Tale...* Sau, scurt: *Doamne mulțumescu-ți, Amin.*

Când pleacă de acasă, sau când se apucă de un lucru, se cuvine ca ei să fie dedați să-și ridice pălăria, să-și facă cruce și să zică: *Doamne ajută*, iar la întoarcere sau la isprăvirea unui lucru, să zică: *Doamne mulțumescu-ți.* — De sigur, toate rugăciunile și închinările acestea, copiii le învață mai ușor prin imitație, dela părinți.

Acestea ar fi ocaziunile când să se roage copilul, pentru cine, și către cine să se roage el, până încă nu pleacă și după ce pleacă la școală. Dacă se roagă pentru sine, pentru părinți, frați și surori..., către îngerul păzitor și către Dumnezeu, credem că e destul deocamdată. Mai târziu face el cunoștință cu *Născătoarea* și cu celelalte rugăciuni, care pentru a fi deplin înțelese cer și oarecare cunoștințe elementare de... teologie biblică.

Este necesar să obișnuim copiii din vreme cu rugăciuni scurte pentru diferite momente din calea vieții. În viața poporului român, astfel de închinări sânt obiș-

ramentului său religios din prima copilărie, au fost datinele religioase... „Datinele care se împleteau pe cununa anului și pe care le așteptam și le practicam ca pe niște mari și de preț spectacole. Teatrul nostru cel mai scump era liturghia și serviciul religios din fiecare Duminecă sau sărbătoare, mai ales după ce descoperisem sensul ascuns al tuturor gesturilor și aluziilor liturgice. Mai desfătătoare decât orce gală de operă din câte am văzut de atunci încolo, mi-au rămas pentru totdeauna *deniile* Paștilor, cu marea și minunata Vinere, când cântam prohodul. Cu luni de zile îl învățam împreună cu mama, fără greșală. Ocolirea bisericii, slujba triumfală a Invierii a pus peceți indelebili pe o amintire ce n'aș vrea să o pierd niciodată. Sânt emoții neștirbite a căror intensitate o simt la fel acolo în amintire și astăzi. Sufletul nostru, măcar în copilărie, prinde, fără șă știe, în placa lui sensibilă pe Dumnezeu. Practicele religioase, cultul, fac să se contureze, să apară și să se fixeze în conștiință chipul Domnului, așa cum manipulațiile în diverși reactivi ajută să reiasă pe placa fotografică chipurile prinse” (*Gândirea* Nr 8/1935, p. 402—403).

Copiii au inimă și minte îngerească, mens angelica. Să nu întârziem a-i învăța limba îngerilor, limba rugăciunii.

Pr. II. V. Felea

Galaction: ce reprezintă, cu cine e, ce iubeste și ce nu.

Vrea să fie prea diplomat, sau prea înțelept, sau e împiedecat de alte legături nemărturisite să fie clar și să susțină până la sfârșit un punct de vedere consecvent și deplin favorabil Bisericii ortodoxe? Mister.

Intr'o rubrică de curând, părintele Gala Galaction ar vrea să elogieze, chipurile, pe regretatul episcop Roman Ciorogariu. După ce remarcă just că veneratul dispărut a fost un vlădică popular ca mai toți vlădicii și clericii ardeleni „luptători pentru neam și uneori martiri naționali“, se împotmolește în afirmația cu totul arbitrară și necorăspunzătoare realității, că episcopul Roman a fost un om simplu, fără știință teologică, iac'așa un moșneag dârz cu mintea păstrată departe de lumea cărilor și a ideilor.

„Măreață, impunătoare simplitate!...“ termină părintele Gala Galaction într'o pretinsă izbucnire de admirație.

P. C. părinte ar fi putut afla, însă, dacă se interesa, că decedatul ierarh n'a fost un om simplu, fără contact cu cartea și cu problemele teologice. După studii temeinice de teologie la universitățile din

Lipsca și Bonn, a funcționat zeci de ani ca profesor la institutul teologic din Arad, fiind în tot timpul un promotor vieții culturale nu numai de acolo, ci din tot Ardealul. „Tribuna“, în timpul ei de supremă splendoare intelectuală, stătea sub inspirația lui unanim recunoscută și laudată. Cine răsfoiește articolele sale, se întâlnește cu un scriitor de-o subtilitate, de-o agilitate, de-o bogăție de idei și de nuanțe, cum puțini mai găsești în Ardealul de până azi.

N'a scris teologie vlădica Roman, pentru că nevoile vieții românești îl reclamau pe altă brazdă. Dar ar fi putut scrie. Conversația cu el îți descoperea un teolog perfect inițiat în toate problemele și subtilitățile teologice din toate confesiunile creștine. Ar fi putut și comenta Simbolul credinței, nu numai recita, cum își inchipue cu îngăuitoare suficiență părintele Gala Galaction. Ar fi putut participa cu distincție în orice comisiune „de savanți și de experți teologi“; nu ne-ar fi făcut nici o rușine nici la Lambeth, nici la Stockholm, nici la Lausanne și nici într'o altă comisiune dacă vârsta — și numai vârsta! — prea înaintată nu l-ar fi împiedecat să participe.

Acestea pentru restabilirea adevărului pe seama celui ce nu se mai poate apăra.

Pasiunea pentru neadevăr

Blajul continuă. Continuă să repete monotona arie tânguitoare și mincinoasă. Și va continua-o, suntem siguri, până ce va exista. Căci, cum am arătat într'un număr anterior, el e însuși întruparea neadevărului. Existența lui e, prin definiție, neadevăr și fraudă.

E interesant de contemplat această originală incorporare și manifestare a neadevărului. Întâlnești aci neadevărul într'o deplinătate, puritate și exclusivitate unică. Nici un compromis cu adevărul, nici o concesie față de realitate, nici o toleranță pentru dreptate. Se minte la Blaj cu o frenezie, cu o pasiune oarbă. Se detestă adevărul, se nesocotesc faptele cu o dușmănie masivă. Se fabrică cotidian neadevăruri de-o grosolanie formidabilă. O fantezie aplicată integral invenției de neadevăruri, își îndeplinește misiunea cu exuberanță și fără nici un control. La Blaj sunt sigur că se dau premii aceluia căruia îi trăznește prin cap ceva mai îndrăzneț, mai aiuristice pe spinarea ortodocșilor.

Blajul știe una: să mintă, să mintă pe note tânguitoare. «Clarismii» au învățat această unică lecție la școala iezuită din Roma sau din Innsbruck. Acesta-i «adevărul» cel mare în care cred ei că se mântuiesc. Ei își repetă lecții cu habotnicia acelor ființe inferioare cari se tem să facă ceva personal.

S'ar putea prinde într'o formulă foarte simplă compoziția morală a «clarismului» unițat. El este un aliaj de iezuitism și rusticitate. Iezuitismul și-l mărturisesc, rusticitatea se constată geografic. Licoarea fină a proverbialelor prefăcătorii iezuite s'a turnat în formele grosolane ale unei rusticități inferioare. Pe când iezuitul se silește să dea neadevărului debitat o aparență de adevăr, un rudiment de dovadă, «doctorașul» unițat debitează neadevărul în mod cu totul gratuit, nesinchisit de necesitatea dovedirii. Câtă vreme iezuitul are grijă să debiteze astfel de neadevăruri cari ar putea fi măcar adevăruri, rusticul lui discipol debitează lucruri fantastice, minunății de basm cari se resping dela prima vedere.

Maniera aceasta rustică (cine vrea poate atârna și un neó) în confecționarea neadevărului miroasă dela o poștă, b. o. în basmul cu jandarmii cari ar sili locuitorii din Valea Lungă să rămână ortodocși. Inzadar am provoca capetele mici ale acestor mari fabricanți de neadevăruri să facă dovadă afirmației lor. Inzadar le-am produce noi dovezile definitive ale terorismului exercitat de primăria comunei pentru împedecarea tre-

cerilor. Poate se va fi auzit și prin redacția «Unirii» de o pădure comunală dela Valea Lungă din care ortodocșii sunt opriți să-și ia lemne. Poate au luat act și «inocenții» propovăduitori ai neadevărului de fiecare zi de decretul samavolnic al prefectului prin care poruncește primarilor să nu permită trecerile celor ce nu și-au achitat în prealabil impozitele la stat și comună, de par'că ceice tręc la ortodocși ar trece în altă țară.

Iar în cazul d. primpretor din Valea Lungă în jurul căruia fac monotonii redactori ai «Unirii», număr de număr, acelaș tărăboi, poate dorește capitulul din Blaj să-i reproducem în facsimil niscăi foarle nostime dovezi despre părerile extrem de favorabile ce le avea despre dânsul până ce n'a trecut la ortodocși.

Vom ajunge și acolo dacă maculatura blăjană forțează nota.

Sigur, nu sperăm că prin aceasta «Unirea», rușinată, va tăcea. E în firea clarisimilor să nu fină seamă de nici o evidență, fie ea ca lumina soarelui sau ca ortodoxia neamului românesc, să nu răspundă la nici o obiecțiune și să-și cânte cu surzenie mai departe ideea fixă: statul român face prozelitism.

Ce să le facem? Acesta le e destinul!

Ordinul iezuiților

Confrații noștri telefoniști din orașelul Blaj, stăruind în atitudinea de admiratori extaziați ai iezuitismului, dăm mai jos unele mărturisiri și păreri ce stăpănesc chiar în lumea catolicilor, alese la întâmplare: Iată ce mărturiseau capete încoronate în țări catolice:

Enric IV al Franței în scrisoarea sa (din 17 August 1598) către ambasadorul francez la Roma: „Dacă aș avea două vieți, bucuros aș jertfi una pentru a împlini dorința papei (de a reprimi pe iezuiți în Franța), însă având una singură, trebuie să o păstrez pentru supușii mei și pentru creștinătate; oamenii aceștia (iezuiții) se dovedesc a fi tot așa de pătimiși și întreprinzători, cum erau în regatul meu... nu întru atâta pentru a converti pe cei de altă religie, ci mai ales pentru a prinde rădăcină și a ajunge la putere în regatul meu și a se îmbogăți și a crește pe socoteala altora. Pot spune, că lucrurile mele începură să se îmbunătățească, și că persoana mea și-a dobândit siguranța abea atunci, când iezuiții au fost izgoniți de aici“.

(În scrisoarea dela 2 Iulie 1598): „Nu mă încred în promisiunile și vorbele frumoase ale iezuiților, de oarece am avut prilej să cunosc prea bine fărâncicia, răutatea și reaua lor voință față de persoana mea“.

Impăratul Iosif II al Austriei, (în scrisoarea către Ducele de Choiseul, Ian. 1770): „...cunosc bine pe iezuiți. Cunosc toate planurile lor și toate încordările lor pentru a răspândi întunericul în lume și a urzi pretutindeni zăpăceală, în scop ca ordinul lor să poată stăpâni dela Cap Finister până la Marea înghețată...“ (În scrisoarea către ambasadorul spaniol, contele Aranea, Iulie 1773): „Clemente XIV (papa) și-a câștigat glorie neperitoare, când a liberat lumea de sub iezuiți, de sub acești asasini ai creștinismului. Scopul principal urmărit de iezuiți era să-și întindă gloria și puterea, dar lumea să fie ținută în profundă întunecime“.

Impăratul amintește ce era religia în Germania înainte de-a se cunoaște în țara aceasta ordinul iezuiților și afirmă, alături de cunoscuți istorici, că intoleranța iezuiților a deslășuit suferințele răboiului de 30 de ani.

Regele Ludovic I al Bavariei (în scrisoarea către ministrul Wallenstein, anul 1843): „Am să reproșez acestui ordin uneltirile sale politice... ori unde s'au găsit sau se găsec (iezuiții), își văd de scopul ordinului lor, și numai de acesta, patria e lucru secundar“.

Aceste mărturisiri sânt întărite și de alte declarații, aflate în scrisori de-ale cardinalilor și ale principilor catolici de pe la mijlocul veacului al 19-lea.

Ce spun apoi istorici, ca oameni de știință și profesori celebri, despre ordinul iezuiților, o vom arăta la altă ocazie.

Neapărat, iezuitismul își are și prietenii săi. Insa toți acești amici, fără excepție, nu fac alt ceva, decât repetă pagalicește spusele iezuiților. Toți aceștia stau departe de-a se putea asemăna cu adversarii ordinului iezuiților, cu oameni de valoare științifică stabilită și recunoscută.

INFORMAȚIUNI

Știre personală. I. P. Sf. Sa Mitropolitul nostru Nicolae a plecat Miercuri în 5 c. la Cluj, la înmormântarea fericitului întru Domnul Episcop Nicolae. Deodată cu I. P. S. Sa au mai plecat: P. C. Sa păr. consilier arhiepiscopesc Tr. Scorobet, P. C. Sa păr. N. Colan, rectorul Academiei teologice Andreiane, C. Sa păr. profesor Dr. N. Popoviciu și C. diacon I. Dinu. După sosirea la reședința episcopală, I. P. S. Sa a făcut o rugăciune lângă sicriul fericitului episcop Nicolae al Clujului. I. P. S. Sa Mitropolitul și suita s'a înapoiat la Sibiu Sâmbătă în 8 l. c.

Vizita corului Ion Vidu din Lugoj la Sibiu. Ni se comunică plăcută știre că vestitul cor al fraților logojeni va veni în orașul nostru Duminecă la 23 Februar 1936. Corul va cânta la sfânta liturghie în biserica mitropoliei noastre, iar seara va da un mare concert sub patronajul I. P. Sf. Mitropolit Nicolae și al dlui general Virgil Economu comandantul corpului șapte de armată. Amănunte în numărul viitor.

De urmat. Icoane bisericesti, din regiune, vor alcătui cuprinsul expoziției de pictură, ce se va organiza în cursul acestui an, în Bucovina, — țara cu vechi și frumoase mănăstiri, — în urma inițiativei luate de Liga culturală din Cernăuți. O îngrijită și aleasă expoziție de pictură bisericască nu poate decât să contribuie în mare măsură la renașterea artei religioase în adevărat spirit ortodox. Va fi o bună ocazie pentru a cunoaște și a lămurii arta vechilor noștri pictori bisericesti. Pilda dela Cernăuți trebuie astfel să-și găsească imitatori și în celelalte ținuturi ale țării.

† Preoteasa Sabina Oprea născ. Piso, soția preotului nostru Alimpiu Oprea din Săcărămb, protopopiatul Deva, după grele suferințe, împărtășită cu sfințele taine, a trecut la cele eterne, în 5 Februar 1936, în etate de 62 ani, și după 46 ani de fericită căsătorie. Rămășițele pământesti ale defunctei s'au așezat spre vesnică odihnă în 7 l. c., în cimitirul bisericilor ortodoxe române din Săcărămb. Bine cuvântată și eternă să-i fie memoria!

Educația la alte neamuri. O publicație a serviciului muncii din Germania scrie, în materie de educație a fetelor, că ele au să fie crescute după legile spartane. Fetele germane vor trebui să renunțe prin urmare la farduri și la practicile de înfrumșetare și siluetă: să nu mai consume decât cantități foarte reduse de zahăr și dulciuri, și să se obișnuască neapărat cu vestimente simple și igienice.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, 9 Februar 1936, va predica părintele M. Neagu.

Duminecă, în 9 Februar 1936, ora 6 seara, va conferența în sala mare a județului Sibiu, dl profesor universitar Dr. E. Teșosu despre: Medicină și problemele ei actuale. — În aceeaș zi și în aceeaș sală, la ora 11 a. m., își va desvolta conferința, însoțită de proecțiuni, dl Dr. I. Popescu-Sibiu despre: Fenomenul dela Maglaviv.

CĂRȚI ȘI REVISTE

Transilvania, buletin de tehnică a culturii, Nr. 6 pentru Noemvrie—Decembrie 1935, cuprinde material din activitatea societăților noastre culturale și alte numeroase informații și cronici despre manifestările despărțimintelor societății „Astra“.

Biblioteca Poporală a Asociațiunii „Astra“. Ultimele numere ale „Bibliotecii populare“ sânt următoarele:

Nr. 219. Povestiri istorice. Din trecutul românesc al Clujului, de Ión Filimon.

Nr. 220. Munți, animale și pământ, de Ioan Pop-Reteganol.

Nr. 221. Cântece oltenesti, adunate de N. I. Dumitrașcu.

Nr. 222. „Stâlpii satului“, teatru sătesc în 3 acte de Petrea Dascalul.

Nr. 224. Moartea lui Asan, povestiri istorice de Ioan Al. Lăpedatu.

Nr. 225. Amor și răsunare [povestire istorică] de Ion Al. Lăpedatu.

Fiecare număr costă 5 Lei. A se cere dela Librăria Arhidiecezană, Sibiu.

Poșta redacțiunii

Pr. A. G. în H. Publicăm informațiuni de interes, scurte și precise. Generalități, prea cunoscute, nu pot să intereseze.

Anunț de licitație

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 8 Martie 1936, se da în întreprindere prin licitație publică, construirea Iconostasului și zugrăvirea bisericii din Alțina. — Planul și devizul aprobate de Prea Ven. Consiliu arhiepiscopesc din ședința dela 11 Septemvrie 1935, sub Nr. 7691, se pot vedea la oficiul parohial unde se dau și informațiuni. Ofertele să fie închise și sigilate fiind însoțite de o garanție de 5% în numerar din suma devizului care va rămânea ca o garanție definitivă până la terminarea lucrărilor. Antreprenorul care va lua lucrarea este obligat a suporta cheltuelile împreunate cu planul și devizul acestei lucrări.

Cheltuelile de plasare privesc pe antreprenorii respectivi. Consiliul parohial își rezervă dreptul de a alege dintre antreprenorii pe acela care are mai multă încredere.

Alțina, 2 Februar 1936.

Din încredințarea consiliului parohial:

Pompeiu Trif
paroh ortodox

(4) 1—1

Nr. 341—935 prot.

(1) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei nou înființate de clasa I-a Sibiu-Inf. II (Lazaret), protopopiatul Sibiului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariție a acestuia în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salar dela stat.
2. Stola obișnuită în parohie.
3. Parohia va zidi casă parohială corespunzătoare.

Cererea de concurs, împreună cu actele necesare și cu incuviințarea P. Ven. Consiliu arhiepiscopesc — se vor înainta în termen oficiului protopopesc al Sibiului. Concurenții se vor prezenta cu autorizația oficiului protopopesc, într'o Duminecă sau sârbătoare, în parohie.

Oficiul protopopesc ortodox român al Sibiului în înțelegere cu consiliul parohial. Sibiu, la 24 Noemvrie 1935.

Emilian Cioran
protopop.

Cereți, dela Librăria Arhidiecezană Sibiu, cartea acum apărută:

ISTORIA BISERICII ȘI A VIEȚII religioase a românilor din Transilvania, — lucrare datorită distincției scriitor și istoric Ștefan Metes.

Intelectualii noștri, preoți și mirenii, precum și bibliotecile populare, au prilej de-a procura această prețioasă carte ce li se recomandă cu toată căldura.